

รายงานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบการส่งงาน

ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

จัดทำโดย

นางสาวน้ำอ้อย จงปลงกลาง ตำแหน่ง ครูพิเศษสอน

แผนกวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

วิทยาลัยเทคนิคพัทยา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิจัย : การศึกษาการปรับปรุงพฤติกรรมความรับผิดชอบการส่งงานของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยใช้การเสริมแรงทางบวก

ผู้วิจัย : นางสาวน้ำอ้อย จงปลงกลาง

สถานที่ทำงาน: แผนกวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน วิทยาลัยเทคนิคพญา

ปีการศึกษา : 2 / 2566

รายงานวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการส่งงานของนักเรียนในรายวิชาซัพพลายเชนเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน วิทยาลัยเทคนิคพญา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำแบบบันทึกการส่งงานของนักเรียนที่มีความรับผิดชอบในการส่งงานในรายวิชาซัพพลายเชนเบื้องต้น ตามที่ครูกำหนดให้เป็นลักษณะนิสัยที่ดีติดตัวนักเรียนไป และจะได้เป็นพื้นฐานในความรับผิดชอบในทุก ๆ ด้านของนักเรียนที่ต้องนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน

จากผลการวิจัย

1. นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ห้องเรียนที่ 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน จำนวน 40 คน มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเรียนในรายวิชาซัพพลายเชนเบื้องต้น มีกำลังใจและทำคะแนนได้ดีขึ้น และสามารถลดพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานได้เป็นอย่างดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	2
สารบัญ	3
บทที่ 1 บทนำ	4
บทที่ 2 ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	12
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 5 สรุปผลการประเมินอภิปรายและข้อเสนอแนะ	17

บทที่ 1

บทนำ

ความมีวินัย ความรับผิดชอบ เป็นสิ่งที่ครูควรปลูกฝังให้แก่เด็กนักเรียน เพื่อให้ลูกศิษย์ที่เรา กำลังสอนนั้น เห็นความสำคัญของการมีวินัย และความรับผิดชอบ และเกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้ไม่ได้หมายถึงการที่เขาตอบคำถามที่เราถามได้เท่านั้น แต่หมายถึงการที่เขารู้ว่าสิ่งที่เขากำลังเรียนคืออะไร สามารถใช้ความรู้ที่มีอยู่มาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่เรา กำลังสอนหรือไม่ และสามารถนำสิ่งที่เราสอนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น ๆ ได้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่นักเรียนต้องทำเองครูไม่สามารถทำให้เขาได้ สิ่งที่ครูจะทำได้คือต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำสิ่งดังกล่าว โดยสร้างบรรยากาศการเรียนที่เอื้อกับสิ่งเหล่านี้การสร้างบรรยากาศในการเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้คือ ต้องทำให้นักเรียนเรียนอย่างกระตือรือร้น (active learning) และตระหนักว่าตนกำลังเรียนอะไรอยู่ ครูจะสามารถสร้างบรรยากาศแบบนี้ได้จาก การจัดการในชั้นเรียน การสร้างแบบเรียน และกิจกรรมในห้องเรียน และการหาเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พูดถึงสิ่งที่เรียนออกมาเพื่อจะรับรู้ได้ว่าตัวเองกำลังทำอะไรอยู่ (self-awareness) เช่น การเขียนสมุดบันทึกการเรียนรู้อัน ปัญหาที่พบและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การบันทึกการส่งงานสำหรับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้ามาตรวจสอบงานที่นักเรียนยังไม่ได้ส่ง ควรจะให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานกลุ่มเพื่อที่จะได้แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นกับเพื่อน การสร้างแบบเรียนและกิจกรรมในห้องเรียนควรจะให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรม เลือกการบ้าน และเลือกกลุ่มคนที่เขาอยากทำกิจกรรมในห้องเรียนด้วย นักเรียนควรจะรู้ว่าเขาถูกคาดหวังให้เรียนอะไรในวิชานั้น เพื่อจะได้รู้ว่าวิธีการเรียนที่เขาเรียนเหมาะสมหรือไม่ และเขาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้หรือไม่

ครูควรจะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียน ว่าเด็กในชั้นเรียน มีความสามารถ ความชอบและมีแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน ถ้าหากกำหนดให้เด็กทำงานแบบเดียวกันทุกคนจะเกิดเรียนรู้ไม่เท่ากัน นอกจากนี้ครูควรจะให้ความสำคัญกับการสอนให้เด็กตระหนักว่าเขา กำลังเรียนอะไร และเรียนอย่างไร

ส่วนนักเรียนในระดับชั้นปวช. 1 ห้องเรียนที่ 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ปัญหาในการเรียนรู้ที่พบมาก คือไม่ส่งงานตามระยะเวลาที่ครูกำหนดทำให้เกิดปัญหาทางด้านการเรียนการสอนด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนระดับชั้นปวช. ห้องเรียนที่ 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง โดยการให้การเสริมแรงทางบวก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการส่งงานของนักเรียนในรายวิชาซัพพลายเชนเบื้องต้น ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ห้อง 1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยการให้การเสริมแรงทางบวก

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน วิทยาลัยเทคนิคพัทธา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ในรายวิชาซัพพลายเชนเบื้องต้น
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การส่งงานของนักเรียน
  - ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็น ความพึงพอใจ และความรับผิดชอบต่อที่ดีต่อการส่งงาน
3. เวลาที่ใช้ในการวิจัย
  - เวลา ได้แก่ ช่วงเวลาการทดลองใช้ในชั่วโมงเรียนรายวิชาซัพพลายเชนเบื้องต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2566 – 16 กุมภาพันธ์ 2567 สถานที่ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคพัทธา
4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย หน้าที่ความรับผิดชอบต่อที่ดีต่อการส่งงานที่ตนเองได้รับมอบหมาย

ค่านิยมศัพท์เฉพาะ

1. การสำรวจการส่งงาน หมายถึง การสังเกตและช่วยปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อที่ดีต่อการส่งงานของนักเรียนในรายวิชาซัพพลายเชนเบื้องต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
2. หน้าที่ความรับผิดชอบต่อ หมายถึง การปลูกฝังความรับผิดชอบต่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญและเล็งเห็นถึงประโยชน์ต่องานที่ตนเองได้รับมอบหมาย ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อในการทำงานโดยการใช้เทคนิคแรงเสริมทางบวก
2. นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญเล็งเห็นถึงประโยชน์และเจตคติที่ดีต่อการส่งงานและสามารถนำหลักการไปประยุกต์ใช้ในวิชาอื่น ๆ และผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานประกอบรายงานวิจัย ในชั้นเรียนเรื่องการศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบการส่งงานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยการใช้นวัตกรรมเสริมแรงทางบวกจากเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของความคิดเห็น
2. ความหมายของความพึงพอใจ
3. ความหมายของความรับผิดชอบ
4. เทคนิคการเสริมแรง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็นมีความหมายแตกต่างกัน ตามคำนิยามของแต่ละบุคคลดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2519) ระบุไว้ว่า ทักษะคิดจะปรากฏอยู่ในความคิดเห็นเป็นเรื่องการตัดสินใจเฉพาะประเด็นหนึ่ง การเรียงลำดับจากคุณธรรมไปทัศนคติไปถึงความคิดเห็นเป็นการก้าวจากเรื่องทั่วไปไปยังเรื่องเฉพาะ จากสภาพจิตหรือความโน้มน้าที่เริ่มกว้างๆและแคบเข้าจนในที่สุดแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นเฉพาะเรื่องความคิดเห็นอื่นกับสถานการณ์ บุคคลอาจมีความคิดเห็นขัดแย้งกับความยึดมั่นใจของตนเอง เนื่องจากความกดดันในสถานการณ์เฉพาะหน้า และความคิดเห็นมักมีผลซับซ้อนของทัศนคติหลายเรื่อง

อุทัย หิรัญโต (2519) กล่าวว่า ความคิดเห็นของคนมีหลายระดับอย่างผิวเผิน หรืออย่างลึกซึ้งสำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวเป็นเวลานาน เป็นความคิดทั่ว ๆ ไป ไม่เฉพาะอย่างซึ่งมีประจำตัวของบุคคลทุกคน ส่วนความคิดเห็นเฉพาะอย่างและมีอยู่เป็นเวลานั้นเรียกว่า opinion

ประคอง กรรณสูต (2520) กล่าวว่า ความคิดเห็นถือได้ว่าเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่งแต่การแสดงความคิดเห็นนั้น มักจะมีอารมณ์เป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

นิตา (2523) สรุปว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูด การเขียน โดยมีพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์เต็มที่ บุคคลได้รับตลอดสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นหลักในการแสดงความคิดเห็น

2. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาประสงค์ ความพึงพอใจโดยทั่วไปตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Satisfaction และยังมีผู้ให้ความหมายคำว่า “ความพึงพอใจ” พอสรุปได้ดังนี้

คณิต ดวงหัตถ์ (2537) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบ หรือพอใจของบุคคลที่มีต่อการทำงาน และองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจอื่น ๆ ถ้างานที่ทำงานและองค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ บุคคลนั้นจะเกิดความพึงพอใจในงานขึ้น จะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ รวมทั้งสติปัญญาให้แก่งานของตน ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

Gillmer (1965-254-255) อ้างถึงใน เพ็ญแข ซ่อมณี .2544, หน้า 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่าผลของเจตคติต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่อองค์กร องค์กรประกอบของแรงงานและมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งความพึงพอใจนั้นได้แก่ ความรู้สึกมีความสำเร็จในผลงาน ความรู้สึกว่าได้รับการยกย่องนับถือ และความรู้สึกว่ามีความก้าวหน้าในการปฏิบัติ

Strauss (1980 อ้างถึงใน เพ็ญแข ซ่อมณี .2544, หน้า7) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร คนจะรู้สึกพอใจในงานที่ทำ เมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเขาได้

ในการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจนั้น โดยทั่วไปนิยมศึกษากันในสองมิติ คือ มิติความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานและมิติความพึงพอใจในการรับบริการในการศึกษาคั้งนี้ เป็นการศึกษาในรูปแบบผู้รับบริการ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Oskamps (1984, อ้างถึงใน ประภาภรณ์ สุรปภา 2544, หน้า 11) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจมีความหมายอยู่ 3 ความหมาย

1. ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพการณ์ที่ผลการปฏิบัติจริงได้เป็นไปตามที่บุคคลคาดหวัง
2. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความสำเร็จที่เป็นไปตามความต้องการ
3. ความพึงพอใจ หมายถึง งานที่ได้ตอบสนองต่อคุณค่าของบุคคล

จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า “ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกที่เป็นการยอมรับความรู้สึกชอบ ความรู้สึกที่ยินดีกับการปฏิบัติงาน ทั้งการให้บริการและรับบริการในทุกสถานการณ์

3. ความหมายของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่จดจ่อตั้งใจมุ่งมั่นต่อหน้าที่ การงานศึกษาการเป็นอยู่ของตนเอง และผู้อยู่ในความดูแลตลอดจนสังคมอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะความรับผิดชอบ

1. มีความพยายามปฏิบัติภารกิจหน้าที่การงาน การศึกษา หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดย

- 1.1 ไม่หลีกเลี่ยงงาน
- 1.2 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
- 1.3 ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้จนสำเร็จ

2. ตรงต่อเวลา
  - 2.1 ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
  - 2.2 ไม่มาเรียนสาย
  - 2.3 ส่งงานตามกำหนด
  - 2.4 ไม่ผิดเวลานัดหมาย
3. ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตนเอง
  - 3.1 ช่วยงานครอบครัว
  - 3.2 ช่วยกิจกรรมของโรงเรียน,มหาวิทยาลัย
  - 3.3 ช่วยกิจกรรมของชุมชน
  - 3.4 ดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง
  - 3.5 ปฏิบัติตามกฎหมายของชุมชน
  - 3.6 ไม่ทำกิจกรรมอื่นในขณะที่อาจารย์สอน
  - 3.7 เตรียมอุปกรณ์พร้อมที่จะเรียน
4. ทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพของงาน
  - 4.1 มีขั้นตอนในการทำงาน
  - 4.2 ปฏิบัติงานตามขั้นตอน
  - 4.3 บอกจุดเด่น จุดด้อย ของงานที่ทำ
  - 4.4 เสนอแนะแนวทางแก้ไข ปรับปรุงงานให้ดีขึ้น
  - 4.5 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ
  - 4.6 ไม่ขีดเขียนหรือทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและชุมชน
  - 4.7 ตักเตือนหรือห้ามผู้อื่นไม่ให้ทำลายสาธารณสมบัติ
  - 4.8 ร่วมกิจกรรมดูแลรักษาสาธารณสมบัติ
  - 4.9 ยอมรับการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไข
  - 4.10 รับฟังคำติชมของผู้อื่น
  - 4.11 รับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงาน

วิธีการพัฒนาความรับผิดชอบ

1. เป็นแบบอย่างที่ดี
2. พัฒนาในชั้นเรียน เช่น ใช้บทบาทสมมุติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง เป็นต้น
3. สร้างเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ
4. กำหนดงานให้ทำ
5. มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกาและระเบียบต่าง ๆ
6. สร้างแรงจูงใจ และเสริมแรงให้เกิดความรับผิดชอบ

วิธีการประเมินความรับผิดชอบ

1. ประเมินจากงานที่ทำ
2. สังเกตจากพฤติกรรม

3. ประเมินโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การประเมินตนเอง ประเมินโดยครูผู้สอน และประเมินโดยเพื่อนนักเรียน
4. ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสร้างเกณฑ์การประเมิน

4. เทคนิคการเสริมแรง

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) หมายถึง สิ่งของ คาพูด หรือสภาพการณ์ที่จะช่วยให้พฤติกรรมเกิดขึ้นอีกหรือสิ่งทำให้เพิ่มความน่าจะเป็นไปได้ของการเกิดพฤติกรรม
2. การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง การเปลี่ยนสภาพการณ์หรือเปลี่ยนแปลงบางอย่างก็อาจจะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมได้ การเสริมแรงทางลบเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใน 2 ลักษณะคือ
  - พฤติกรรมหลีกเลี่ยง (Escape Behavior)
  - พฤติกรรมหลีกเลี่ยง (Avoidance Beh.)

หลักการและแนวคิดที่สำคัญของการเสริมแรง

1. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการเสริมแรง การเสริมแรงทางบวกจะดีกว่าทางลบ
2. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความใกล้ชิดระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง
3. การเสริมแรงมีหลายวิธี อาจใช้วัตถุสิ่งของ หรือถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกก็ได้ ที่สามารถสร้างบรรยากาศกระตุ้นให้ความพึงพอใจให้เกิดความสำเร็จหรือเครื่องบอกผลการกระทำว่าถูกผิด และอาจเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเสริมแรงต่อ ๆ ไป
4. การเสริมแรงควรจะต้องให้สม่ำเสมอ นอกจากนั้นหลักการเสริมแรงยังทำให้สามารถปรับพฤติกรรมได้
5. ควรจะให้การเสริมแรงทันที ที่มีการตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งควรจะเกิดขึ้นภายในประมาณ 10 วินาที ถ้าหากมีการตอบสนองที่ต้องการซ้ำหลายครั้งๆ ก็ควรเลือกให้มีการเสริมแรงเป็นบางครั้ง แทนที่จะเสริมแรงทุกครั้งไป
6. ควรจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามลำดับจากง่ายไปยาก และเป็นตอนสั้นๆ ที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน

จากการวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรง สกินเนอร์ ได้แบ่งการให้แรงเสริมเป็น 2 ชนิดคือ

1. การเสริมแรงทุกครั้ง คือการให้แรงเสริมแก่บุคคลเป้าหมายที่แสดงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ทุกครั้ง
2. การเสริมแรงเป็นครั้งคราว คือไม่ต้องให้แรงเสริมทุกครั้งที่บุคคลเป้าหมายแสดงพฤติกรรม

สรุปแนวคิดที่สำคัญของนักจิตวิทยาการศึกษา ดังนี้

1. ธอร์นไดค์ (Thorndike) ให้ข้อสรุปว่า การเสริมแรง จะช่วยให้เกิดความกระหายใคร่รู้เกิดความพอใจ และนำไปสู่ความสำเร็จ
2. สกินเนอร์ (Skinner) กล่าวว่า "การเสริมแรง จะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซ้ำ และพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่ จะเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้แบบปฏิบัติ (Operant Learning) และพยายาม

เน้นว่า การตอบสนองต่อสิ่งเร้าใด ๆ ของบุคคล สิ่งเร้า นั้นจะต้องมีสิ่งเสริมแรงอยู่ในตัว หากลดสิ่งเสริมแรงลงเมื่อใด การตอบสนองจะลดลงเมื่อนั้น"

3. กัทธรี (Grthrie) เชื่อว่าการเรียนรู้ จะเป็นผลมาจากสิ่งเร้าและการตอบสนองซึ่งเมื่อเกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน สิ่งเร้าทุกอย่างย่อมจะมีลักษณะที่เร้า และก่อให้เกิดพฤติกรรมได้ทั้งหมด ดังนั้นการเสริมแรงไม่จำเป็นต้องนำมาใช้สำหรับการตอบสนอง

4. ฮัล (Hull) เชื่อว่า การเสริมแรงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง ไม่มีการเรียนใด ๆ ที่มีความสมบูรณ์ การเรียนรู้เป็นลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องกัน จะค่อยสะสมขึ้นเรื่อย ๆ การเสริมแรงทุกครั้งจะทำให้การเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพ

ตารางการเสริมแรง

1. การเสริมแรงตามอัตราส่วนที่แน่นอน (Fixed-Ratio (FR))
2. การเสริมแรงตามอัตราส่วนที่ไม่แน่นอน (Variable-Ratio (VR))
3. การเสริมแรงตามเวลาที่แน่นอน (Fixed-Interval (FI))
4. การเสริมแรงตามเวลาที่ไม่แน่นอน (Variable-Interval (VI))

วิธีการเสริมแรง

1. การเสริมแรงแบบทุกครั้ง เช่น การเสริมแรงเกิดขึ้นทุกครั้งที่ได้ก ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร
2. การเสริมแรงตามเวลาที่แน่นอน เช่น การเสริมแรงทุก ๆ 1 ชั่วโมงหลังจากทาพฤติกรรมไปแล้ว
3. การเสริมแรงตามเวลาที่ไม่แน่นอน เช่น บางทีก็ให้เสริมแรง 1 ชั่วโมง บางทีก็ให้เสริมแรง 2 ชั่วโมง
4. ครั้งที่แน่นอน เช่น แสดงพฤติกรรมออกก่าลังกาย 3 ครั้ง ให้การเสริมแรง 1 ครั้ง
5. การเสริมแรงตามจำนวนครั้งที่ไม่แน่นอนหรือแบบสุ่ม (Random) คือ บางครั้งก็ให้การเสริมแรง บางครั้งก็ไม่ให้การเสริมแรง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อเรื่อง: การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบการส่งงาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิคเสริมแรงทางบวก

ชื่อผู้วิจัย: นายรูปนวัฒน์ ชุกกลิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบบันทึกการส่งงานของนักเรียนในแต่ละชั่วโมงเรียน

แบบสังเกตพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของนักเรียนในแต่ละชั่วโมงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

การให้แรงเสริมทางบวกในการวิจัยครั้งนี้ คือการให้ระยะเวลาในการส่งงาน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันไว้ สามารถลดพฤติกรรมกาขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนทั้ง 16 คน ได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนมีพฤติกรรมในการส่งงาน จนครบทุกงานที่ครูมอบหมายให้ นักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้รับระยะเวลาในการใช้งาน เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นแรงเสริม มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น หรือคำชมเชยจากครูผู้สอนจึงสามารถนำวิธีการนี้ไปใช้กับการปรับพฤติกรรมของนักเรียนคนอื่น ๆ ได้

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ

ประชากร

นักเรียนในรายวิชาชีพพลายเซนเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเซน วิทยาลัยเทคนิคพญา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนในรายวิชาชีพพลายเซนเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเซน มีนักเรียนจำนวนทั้งหมด 5 คนที่ขาดส่งงานในรายวิชาชีพพลายเซนเบื้องต้น จำนวน 3 งานขึ้นไป วิทยาลัยเทคนิคพญา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้สร้างขึ้น ดังนี้

1. แบบบันทึกผลการส่งงาน เรื่องความรู้ทั่วไปของปัจจัยการผลิต
2. แบบบันทึกผลการส่งงาน ประเภทของระบบเศรษฐกิจ
3. แบบบันทึกผลการส่งงาน หน้าที่ของอุปสงค์และอุปทาน
4. แบบบันทึกผลการส่งงาน รายได้ประชาชาติ
5. แบบบันทึกผลการส่งงาน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. คัดเลือกนักเรียนจำนวน 5 คน ที่มีพฤติกรรมการขาดส่งงาน จากนักเรียนในรายวิชาโลจิสติกส์เบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเซน จากนักเรียนจำนวนทั้งหมด 40 คน
2. ชี้แจงถึงข้อกำหนดที่ได้ทำขึ้นและตกลงกับนักเรียนให้เข้าใจ
3. ดำเนินการเรียนการสอนตามปกติ โดยใช้ข้อกำหนดที่ได้ตกลงไว้กับนักเรียน
4. ทำการบันทึกพฤติกรรมการส่งงานในเครื่องมือที่จัดทำขึ้น
5. สรุปผลพฤติกรรมการส่งงานของนักเรียนเพื่อรายงานผลการทำวิจัยในชั้นเรียนในแก้ปัญหานักเรียนต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยจัดทำตารางส่งงานของนักเรียนในรายวิชาชีพพลายเซนเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเซน วิทยาลัยเทคนิคพญา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดทำตารางส่งงานของนักเรียนในรายวิชาสหพลายเซนเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และสหพลายเซน วิทยาลัยเทคนิคพญา
2. รวบรวมข้อมูลจากการส่งงานของนักเรียนในรายวิชาโลจิสติกส์เบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และสหพลายเซน วิทยาลัยเทคนิคพญา
3. บันทึกข้อมูลจากการส่งงานอย่างต่อเนื่อง หลังจากการให้แรงเสริม
4. นำข้อมูลจากการส่งงานของนักเรียนในรายวิชาสหพลายเซนเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และสหพลายเซน วิทยาลัยเทคนิคพญา ก่อนการให้แรงเสริมมาเปรียบเทียบกับหลังจากการให้แรง

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เตรียมไว้และนำไปใช้กับนักเรียนในรายวิชา ชีพพลายเซนเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ และชีพพลายเซน วิทยาลัยเทคนิคพัทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 นักเรียนจำนวน 40 คน พบว่ามีนักเรียนจำนวน 5 คน ที่มีพฤติกรรมไม่ส่งงาน เกิน 3 ครั้ง จากงานทั้งหมด 5 งาน จึงสนใจจะนำนักเรียนกลุ่มนี้มา ทดลองแก้ปัญหา การส่งงาน

ตารางที่ 1 การส่งงานของนักเรียนในวิชาชีพพลายเซนเบื้องต้น (ก่อนการทำวิจัยชั้นเรียน)

เลขที่	คะแนนสอบก่อนเรียน	ใบงาน 1	ใบงาน 2	ใบงาน 3	ใบงาน 4	ใบงาน 5
1	8	6	4	5	4	4
2	7	6	-	-	5	4
3	12	5	4	3	5	4
4	10	-	-	4	5	-
5	8	5	4	4	3	4
6	5	4	2	3	5	3
7	8	5	3	4	4	3
8	12	6	3	5	5	3
9	11	6	4	3	3	4
10	7	5	4	4	5	3
11	4	-	4	5	-	4
12	12	6	3	4	3	3
13	7	5	-	4	5	-
14	5	-	5	4	-	5
15	8	3	5	3	4	5
16	7	4	4	5	3	4
17	8	4	3	4	5	3
18	10	6	4	5	4	3
19	7	4	3	4	3	4
20	10	4	4	5	3	4
21	8	6	5	3	3	4
22	7	5	3	4	4	3
23	10	5	4	3	5	4
24	12	5	3	5	4	3

25	8	4	5	5	4	4
26	10	6	4	3	4	4
27	7	5	3	4	3	4
28	12	6	4	3	4	5
29	7	5	3	4	5	4
30	8	4	4	3	3	5
31	10	5	5	4	4	3
32	7	4	4	5	3	4
33	12	6	5	4	3	4
34	8	5	4	3	4	5
35	11	5	4	4	3	5
36	7	5	3	5	4	3
37	6	3	4	5	4	4
38	8	5	5	4	3	4
39	10	6	4	3	5	4
40	7	4	3	5	4	5

ตารางที่ 2 แบบบันทึกผลการส่งงานหลังการวิจัยในชั้นเรียน

เลขที่	ใบงาน 6	ใบงาน 7	ใบงาน 8	ใบงาน 9	ใบงาน 10	คะแนนสอบหลังเรียน
1	8	7	7	8	7	13
2	7	8	8	8	10	13
3	8	7	7	8	8	19
4	8	10	10	9	10	18
5	7	7	8	7	7	13
6	7	8	7	7	7	10
7	7	8	8	8	7	12
8	9	8	8	8	7	15
9	7	8	8	7	10	15
10	7	9	9	7	8	14
11	7	7	7	8	8	12
12	8	8	8	9	10	16
13	7	8	8	8	8	13
14	7	8	7	7	7	11

15	7	7	7	7	7	15
16	8	8	7	9	7	13
17	8	7	8	7	7	16
18	7	9	8	8	8	14
19	8	8	7	9	7	15
20	8	7	9	7	8	16
21	7	8	9	7	7	13
22	7	7	8	9	7	16
23	8	9	8	7	7	14
24	7	8	7	8	8	15
25	8	8	9	8	7	12
26	8	9	7	7	8	16
27	7	8	9	8	7	15
28	8	7	8	7	8	14
29	7	9	7	8	7	13
30	8	8	7	7	9	15
31	8	7	8	9	8	14
32	8	8	9	8	7	16
33	7	8	9	7	7	14
34	8	8	7	9	7	15
35	7	9	8	8	7	13
36	8	8	7	8	8	14
37	7	7	8	9	7	15
38	8	8	9	8	8	12
39	7	7	8	7	7	12
40	8	7	7	8	7	13

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง
ได้ผลการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 : เป็นระยะเส้นฐานพฤติกรรม ซึ่งยังไม่มีเสริมแรงด้วยกำหนดเวลาในการใช้ส่งงาน และให้
★ โดยผู้ที่ถูกสังเกตยังไม่รู้ตัว ใช้เวลา 5 สัปดาห์นักเรียนจึงมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงาน
ระยะที่ 2 : เป็นระยะที่เริ่มใช้ข้อกำหนดและให้ ★ ในการปรับพฤติกรรมเป็นเวลา 3 สัปดาห์ โดยแจ้ง
เงื่อนไขให้ผู้รับการปรับพฤติกรรมได้รับทราบว่าจะมีการให้ ★ และจะให้ ★ ในแต่ละวันที่นักเรียนรับผิดชอบใน
การทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด โดยมีแบบบันทึกพฤติกรรมติดบนกระดานในห้องเรียน ถ้านักเรียนคนใดได้ ★
มากที่สุดเมื่อถึงเวลาที่กำหนดจะได้รับรางวัลตามกติกาที่กำหนดไว้ จากการสังเกตนักเรียนมีความพึงพอใจกับการ

ได้รับแรงเสริมเป็น ★ ทั้ง 5 คน มีความกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเสร็จตามกำหนดเวลาของแต่ละวัน แต่บางวันนักเรียน บางคนขาดความรับผิดชอบในการทำงาน แต่พอเห็นเพื่อนได้ ★ ก็จะมีมารับผิดชอบต่อการทำงานดีขึ้น

ระยะที่ 3 : เป็นสัปดาห์ที่ 5 ขอการปรับพฤติกรรม และระยะนี้จะงดการให้ ★ แต่จะให้แรงเสริมทางสังคมแทนโดยการกล่าวคำชมเชย การสัมผัส และการพยักหน้า และการเสริมแรงโดยให้รางวัล เมื่อนักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานมากขึ้นและสามารถทำงานได้เสร็จตามที่กำหนดเวลา

บทที่ 5

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบการส่งงานของนักเรียนในรายวิชาโลจิสติกส์เบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ห้อง 1/1 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน วิทยาลัยเทคนิคพญาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งใช้เวลาจำนวน 15 คาบ จากการสังเกตนักเรียนแต่ละคนมีความตั้งใจเรียน และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามใบงานฝึกทักษะของรายวิชาโลจิสติกส์เบื้องต้น และทำตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างดี จากการสรุปผลการบันทึกพฤติกรรมส่งงานของนักเรียน ก่อนทำการวิจัยในชั้นเรียน และหลังจากการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนจำนวน 5 คน ที่มีพฤติกรรมไม่ส่งงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมส่งงานครบทุกคน และมีนักเรียนจำนวน 3 คน ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คิดเป็นเปอร์เซ็นต์การส่งงานครบ 97 เปอร์เซ็นต์ และไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจำนวน 3 เปอร์เซ็นต์

อภิปรายผล

จากผลของงานวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ 2 ประการ ดังนี้

1. จะเห็นได้ว่าการที่ครูให้การเสริมแรงด้วยการให้สิ่งจูงใจ ในการเรียนการสอนรายวิชาโลจิสติกส์เบื้องต้น นักเรียนมีพฤติกรรมในการส่งงานดีขึ้น มีกำลังใจในการเรียนการสอนดีขึ้น และสามารถลดพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานได้อย่างดี
2. จากแนวคิดและวิธีการให้แรงเสริมทางบวกในงานวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ และปรับปรุงเพื่อใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสำรวจพฤติกรรมส่งงานในทุกรายวิชาของสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ที่เปิดสอนในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เพื่อใช้ผลการวิจัยไปปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียน
2. เพิ่มวิธีการแก้ปัญหาและหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งงานล่าช้าหรือไม่ส่งงาน
3. ควรส่งรายชื่อผู้เรียนที่มีปัญหาเรื่องการส่งงาน และส่งผลการวิจัยในชั้นเรียนหลังการปรับปรุงพฤติกรรมให้ครูที่ปรึกษาในระดับชั้นที่ทำการศึกษา เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้ทราบพฤติกรรมก่อน และหลังการปรับปรุง
4. ควรมีการเปรียบเทียบสภาพปัญหา
5. ควรประเมินผลการเรียนที่สะท้อนความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด และนำผลการประเมินมาดำเนินแก้ไขด้วยการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง